

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

In concursu vitæ privatorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

DE PRÆCEPTIS DECALOGI.

SECUNDA PARS.

LIBER QUINTVS

IN DECALOGUM.

Honora Patrem tuum, & Matrem tuam.

In concursu vite privatorum.

CAPUT I.

Premittuntur quedam Charitate Proximo
debita.

P D Præceptum hoc quartum, immò & ad
cetera quæ in secunda Tabula Decalogi
continentur expeditius explicanda; neces-
saria est saltem compendiaria de dilectio-
ne proximi tractatio: id in hoc capite
agere, quali in frontispicio consequentium Librorum,
Duo hoc, & auspice, non detrectabo.

1. Sicuti autem certum est, nos obligari ad proxi-
mum diligendum, iuxta illud Matth. 22. *Diliges proxi-
mum tuum sicut te ipsum*; ita mihi certum videtur, non
esse obligationem cum diligendi per aliquem actum
intermedium; expresse tendentem ad ipsum proximum. Ita
D. Thom. 2. 2. q. 26. in corp. *Suar. de Charit. d. 1. sect. 4.*
4. *Coninch. de Charitate, d. 24. dub. 4.* latius enim, super-
que etiam ames Deum, ejusque voluntatem velis exequi;
neque enim jam involvitur amor proximi, qui est de Dei
voluntate. Quare si te abstineas ab eligendo actum odij,
contra ipsum proximum; & si erga eundem exequaris
opera externa benevolentiae (de quibus mox) facto ipso
& sepe etiam interne (cum hac opera fieri subinde re-
quirent sine aliquo tandem interno benevolentiae actu
proximum sufficienter amabis.

2. Duo ergo hic explicationem postulant; Primò,
qua ratione abstinendum sit ab actu odij, & de hoc
egimus §. 3. cum de charitate erga inimicos: crit sermo: Se-
cundo, quoniam ratione opera in bonum proximi sint ex-
hibenda? Quoniam verò duo sunt bona proximi, tem-
poralia, & spiritualia; de eisdem erit sigillatim hic dis-
putandum; an scilicet, quomodo bonis temporalibus,
& spiritualibus propriis, in utrorumque concursu, sint
debita præferenda.

§. 1. Quando occurrunt bona temporalia proximi,
& nostra.

1. Si equaliter ego alter privatus (nam de Rei-
pub. mox) realique indigeamus, mihi providere
de ea possum; neglecto proximo. Ratio est, quia ordo
Charitatis prior est, ceteris paribus, ad se, quam ad
alium. Hinc mea, & proximi vita extremè periclitante, si
utroque nequeo, mihi sine ulla culpa consulere, absque
dubio, possum.

Pars I.

2. Difficultas est autem prima; Quando inæquales
sunt necessitates, agiturque de utriusque vita, ut si proxi-
mus privatus sit in extrema necessitate, tu in communi;
vel in gravi, v. g. periculo mortis certo, tu probabili;
quisnam erit tunc præferendus?

Respondeo, te nunc non teneri providere proximo,
sed posse tibi, Ita D. Thom. 2. 2. q. 26. art. 4. *Coninch. d. 25.*
de Charit. d. 6. n. 79. Suar. de Charit. d. 9. sect. 3. Ratio est,
quia tuus, quod habes ad tuam vitam, est tantum, ut quo-
ties probabile est illam offendi, tueri contra quencun-
que eandem possis. Certè nimis arduum, & fragilitati
hominum impar onus exigeretur, si exigeretur aliud.
Dico (posse) nam. An tunc liceat, te relicto, consulere pro-
ximo, tangam infra, lib. 6. c. 1. §. 1. n. 6.

3. Illud est certum, in bonis, quæ non teneris ex obli-
gatione conservare, posse te proximo potius consulere
quam tibi; id enim munus est Charitatis: quare potes
pro bono proximi, tuas divitias profundere, si eas pro
alimenti, seu legitima filiorum, vel pro reddendo ære
alieno, vel simili conservare non tenearis; Si ita inæqua-
les necessitates, ut ad vitam proximi tuendam, non
quidem tuâ vitâ, sed fortunæ bona tibi sint amittenda:
an amittere tenearis, dicam n. 12.

In concursu vite Privati, & boni Reipublica.

4. Difficultas est secunda: An extremè periclitante
bono communi, seu Rep. seu Principe; necessariò ad
commune bonum ego teneam hoc malum etiam mea mor-
te, avertere, si possum? Pro hac difficultate juvat duotum
Recentiorum diversimodè sententiarum doctrinam hic
exscribere.

Ioannes enim Sanchez in sel. d. 43. num. 41. sic habet:
*Immo nec ob. conservandum bonum commune, astringi
quem propriam exponere vitam reor; est namque ius pro-
prium tuendi vitam adeo strictum, quod a nullo iure conser-
vandi alienus vici possit. Miles verò murum occupare cum
periculo vite tenebitur ratione pacis, & pecunia accepta,
ut diximus disp. 10. n. 9. explicantes D. Thomam, quem
usque modo credo non fuisse à Doctores perceptum. Ex
quo sequitur non devinci, aliquem teneri Regem defendere
cum dispendio propriæ vite, nisi ad id passionem se obstrin-
xisset. Hæc Ioan. Sanchez.*

5. Castro Palaus autem t. 1. r. 6. de Charit. d. 1. p. 8. n. 1.
cum communi sic contrâ docet: Certum est, te debere à
æquali tui, & Reip. necessitate, non solum bona fortuna, sed
etiam vitam expendere pro Reipub. conservatione. Sic
D. Thom. 2. 2. q. 26. art. 3. ab omnibus receptus. Quia bo-
S. num.